

О.Ю. Беленкова

докт. екон. наук, професор
ORCID: 0000-0001-7329-620X

Я.Ф. Локтіонова

канд. екон. наук,
ORCID: 0000-0001-5634-4900

С.П. Степенко

доктор екон. наук, професор
ORCID: 0000-0003-1439-3581

В.В. Титок,

канд. екон. наук, доцент
ORCID: 0000-0002-9527-3006

Київський національний університет будівництва і архітектури, Київ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ЯК ЧИННИК ІННОВАЦІЙНОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

У статті досліджується генеза поняття «сталий розвиток» та вплив на сталий розвиток інтелектуального капіталу. Визначено, що розвиток інтелектуального капіталу сприяє реалізації усіх Цілей сталого розвитку (ЦСР), надаючи необхідні для реалізації успішного процесу знання, навички, інновації та можливості, необхідні для вирішення найгостріших світових проблем сталого розвитку. Інтелектуальний капітал є цінним ресурсом для сприяння економічному, соціальному та екологічному прогресу, усебічно збалансованому розвитку суспільства. Інтелектуальний капітал відіграє ключову роль у досягненні як окремих завдань, так і комплексу ЦСР до 2030 року.

Вивчення впливу інтелектуального капіталу на досягнення Цілей сталого розвитку має велику актуальність і важливе значення, оскільки воно дає цінну інформацію про те, як людські знання, навички та досвід можна використовувати для вирішення складних, взаємопов'язаних глобальних викликів. Розуміння цього взаємозв'язку дозволяє розробляти ефективніші стратегії та дії для просування сталого розвитку та створення кращого майбутнього для всіх.

У результаті аналізу виявлено, що реалізація усіх сімнадцяти Цілей сталого розвитку залежать від впливу інтелектуального капіталу. При цьому виникає так званий «ефект спіралі», коли розвиток інтелектуального капіталу сприятиме досягненню таких цілей, як гендерна рівність, гідня праця та економічне зростання, якісна освіта, подолання бідності, розвиток промисловості, інновацій та інфраструктури, скорочення нерівності, сталий розвиток міст та спільнот, у свою чергу, досягнення зазначених цілей дозволить створити сприятливі умови для зростання інтелектуального капіталу, стаючи

поштовхом до його подальшого розвитку. Такий підхід до опису поступального зростання не тільки відповідає принципам усебічно збалансованого розвитку, але і дозволить у подальшому створити модель впливу складових інтелектуального капіталу на розвиток підприємства, галузі, сектору економіки або економічної системи в цілому.

Ключові слова: *сталій розвиток, інтелектуальний капітал, інноваційний розвиток, інновації, персонал, будівельне підприємство, будівельний сектор економіки, будівництво.*

Актуальність дослідження. Концепція сталого розвитку сьогодні є найбільш популярною моделлю побудови справедливої системи функціонування людського суспільства, яка враховує не тільки інтереси тих людей, що живуть на Землі у даний час, але і потреби майбутніх поколінь, якість життя яких не повиння погіршуватись внаслідок діяльності людства зараз. Концепція визнана більшістю країн світу у якості пріоритетної моделі глобального масштабу, реалізація цілей якої має відбуватись одночасно на рівні макро-, мезо- мікро- і навіть нано елементів світової економічної системи.

З огляду на глобальний характер Концепції, в усьому світі ученими різних областей знань ведуться дослідження, які спрямовані на досягнення сталого розвитку різними способами.

Сьогодні провідним світовим трендом розвитку є глобалізація, інтерналізація, яка охоплює різні країни, сфери економічної діяльності. Пришвидшує цей процес галопуюча цифровізація, яка стрімко змінює світ.

Тому надзвичайно актуальним є визначення чинників впливу на сталий розвиток, серед яких слід виділити розвиток інтелектуального капіталу, оскільки у сучасній глобальній економіці, заснованій на знаннях, інтелектуальний капітал, який включає людський капітал (знання, навички та досвід), відіграє центральну роль у стимулюванні інновацій, економічного зростання та соціального прогресу. Розуміння того, як інтелектуальний капітал сприяє досягненню ЦСР, має вирішальне значення для використання цього потенціалу для сталого розвитку.

Розвиток інтелектуального капіталу сприяє інноваціям, критичному мисленню та здатності вирішувати проблеми. Ці навички необхідні для розробки нових рішень і підходів до вирішення різноманітних проблем, які стосуються ЦСР, таких як бідність, зміна клімату, здоров'я, освіта та нерівність.

Вивчення впливу інтелектуального капіталу на досягнення Цілей сталого розвитку має важливе значення, оскільки воно дає цінну інформацію про те, як людські знання, навички та досвід можна використовувати для вирішення складних, взаємопов'язаних глобальних викликів. Розуміння цього взаємозв'язку дозволяє розробляти ефективніші стратегії та дії для просування сталого розвитку та створення

кращого майбутнього для всіх, що і викликало необхідність написання даної статті, як теоретичної основи для подальших досліджень та практичних кроків щодо досягнення цілей сталого розвитку.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Сьогодні праці багатьох вчених спірмовані на вирішення багатьох завдань, що пов'язані із досягненням Цілей сталого розвитку (ЦСР) на макро- мезо- і мікроекономічних рівнях.

На сьогодні значний вклад у генезу ідеї сталого розвитку зроблено багатьма вченими, але підставою для даної статті стали наукові праці таких науковців, як Амоша О.І., Джвігол Х., Мішкєвіч Р. [3], Гейць В.М. [5], Яворська О. [6], питаннями розвитку інтелектуального капіталу займалися такі вчені як Лич В.М., Заєць О.С. [7-8, 11], Згалат-Лозинська Л.О. [9-10] Гончаров В.В. [11], Головаш Б.Е., Головаш Л.В. [12]. Теоретичні основи та компоненти інтелектуального капіталу визначено науковцями Пунда О.О., Арзянцева Д.А., Захаркевич Н.П. [14], вивченню та аналізу дефініцій «інтелектуальний капітал» та «нематеріальні активи» - Проскуріна Н.М., Дядюн О.О. [15], Ізмайлова К.В. [16], Шапошнікова І.О. [17], Оліферук С.Л. [18].

Постановка задачі. Мета дослідження полягає в дослідженні генези поняття «сталий розвиток» та виявлення чинників впливу на сталий розвиток інтелектуального капіталу.

Виклад основного матеріалу. Конференція ООН з проблем навколишнього середовища, що відбулася в Стокгольмі у червні 1972 року поклала початок обговоренню проблеми подальшого збалансованого розвитку людства, який має об'єднати у собі три різноспрямовані цілі – досягнення економічної, соціальної і екологічної ефективності одночасно. На той час ще не існувало терміну «сталий розвиток». Навіть проблеми сталого розвитку у сучасному розумінні на цьому заході не розглядалися. Але на конференції вперше на міжнародному рівні розглядалось питання про вплив економічного зростання на природне середовище. Це стало початком розробки природоохоронної політики різних країн та поклало початок ряду питань, які у майбутньому сформулюють основу Концепції сталого розвитку.

У 1983 році Генеральна Асамблея ООН створила Міжнародну комісію з навколишнього середовища і розвитку (МКНСР, або World Commission on Environment and Development WCED), головою якої стала прем'єр-міністр Норвегії Гру Харлем Брундтланд. У 1987 році комісія опублікувала доповідь «Наше спільне майбутнє» («Our common future [2]»), в якій нова концепція сталого розвитку протиставлялась існуючій моделі, що базується на необмеженому економічному зростанні. У доповіді міститься твердження про те, що багато криз, з якими стискається людство взаємопов'язані і є частиною кризового стану, з яким стискається людство внаслідок існуючої моделі розвитку. У доповіді було сформульовано основні напрямки сталого розвитку, а саме:

- вирішення демографічних проблем;

- забезпечення людства продовольством;
- подолання екологічних викликів;
- вирішення енергетичні проблем;
- контроль за зростанням виробництва і його наслідками;
- проблема урбанізації населення, збільшення кількості міст.

Ця доповідь стала поштовхом до пошуку нової концепції розвитку міжнародної економічної системи, у якій безконтрольне зростання виробництва може принести більше шкоди, ніж користі, та призвела до створення нової економічної моделі – моделі сталого розвитку.

У вересні 2015 року під час 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку відбувся також і Саміт ООН зі сталого розвитку та прийняття Порядку денного розвитку після 2015 року. На Саміті було затверджено нові орієнтири розвитку, які викладено у документі «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» [1]. Усього намічено 17 Цілей Сталого Розвитку та 169 завдань. Україна, також приєдналася до глобального процесу забезпечення сталого розвитку та розпочала процес адаптації Цілей сталого розвитку до місцевих умов.

Досягнення поставлених цілей на рівні підприємств має сприяти розвитку інтелектуального капіталу, який належить до нематеріальних активів організації, включаючи знання, досвід, інформацію, відносини та інноваційні можливості. Він охоплює колективний розумовий потенціал і ноу-хау працівників організації.

Інтелектуальний капітал можна розділити на три основні компоненти:

1). *Людський капітал або кадровий потенціал.* Цей компонент включає в себе навички, знання та досвід працівників організації. Включає в себе їх освіту, навчання та досвід. Ця складова тісно пов'язана з оцінкою навичок, компетенцій, талантів і здатності працівника до зростання та розвитку в контексті його поточних або майбутніх ролей

2). *Структурний капітал.* Включає процеси організації виробництва та налагодження бізнес-процесів, системи, бази даних, патенти, товарні знаки та іншу інтелектуальну власність. Він представляє інфраструктуру, яка підтримує діяльність організації та управління знаннями.

3). *Капітал, що базується на відносинах із стейкхолдерами.* Капітал відносин пов'язаний із зовнішніми відносинами організації з клієнтами, постачальниками, партнерами та іншими зацікавленими сторонами. Він охоплює ставлення клієнтів, покупців, партнерів до компанії і ділову репутацію, яку організація створила з часом.

Інтелектуальний капітал є рушієм інноваційної діяльності підприємств, яка, у свою чергу, сприятиме економічному зростанню за рахунок інтенсивних чинників, сприяючи усебічно збалансованому розвитку суспільства. Так, усі 17 цілей залежать від розвитку інтелектуального капіталу (рис. 1), при цьому виникає так званий «ефект спіралі», коли розвиток інтелектуального капіталу сприятиме досягненню таких цілей, як гендерна рівність, гідня праця та економічне зростання,

якісна освіта, подолання бідності, розвиток промисловості, інновацій та інфраструктури, скорочення нерівності, сталий розвиток міст та спільнот.

Завдання, вирішенню яких сприятиме розвиток інтелектуального капіталу наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Завдання усебічно збалансованого розвитку, які вирішуються за допомогою використання інтелектуального капіталу
(розроблено авторами)

№	Завдання	Спосіб вирішення
1	Системний підхід	Цілі сталого розвитку є взаємопов'язаними та багатовимірними, охоплюючи широкий спектр економічних, соціальних та екологічних питань. Інтелектуальний капітал із його багатогранними компонентами (людський капітал, структурний капітал і капітал відносин) дозволить використовувати цілісний підхід до вирішення цих проблем.
2	Використання інноваційних рішень	Інтелектуальний капітал має три взаємозалежні складові, одна з яких інновації, як результат творчої праці (інтелектуальний продукт). Інновації спрямовано на забезпечення активізації творчого потенціалу суспільства, інтеграційні процеси науки і виробництва, партнерських відносин між учасниками, що сприятиме досягненню ЦСР
2	Оптимізація ресурсів	Ефективне управління інтелектуальним капіталом може допомогти організаціям і суспільствам оптимізувати свої ресурси. Використовуючи наявні знання та досвід, організації можуть приймати більш обґрунтовані рішення, ефективно розподіляти ресурси та впроваджувати стійкі практики, які відповідають ЦСР.
3	Нарощування кадрового потенціалу	Розвиток інтелектуального капіталу через освіту та навчання навичкам дає можливість окремим особам і громадам брати активну участь у зусиллях щодо сталого розвитку. Він створює потенціал, необхідний для досягнення цілей ЦСР, таких як покращення охорони здоров'я, доступ до чистої енергії та якісна освіта.
4	Прийняття обґрунтованих рішень	Інтелектуальний капітал включає аналіз даних і дослідницькі можливості. Прийняття рішень на основі даних має вирішальне значення для моніторингу та оцінки прогресу на шляху до ЦСР, гарантуючи, що втручання базуються на доказах і є ефективними.
5	Довгострокова стійкість	Сталий розвиток за своєю суттю передбачає довгострокове мислення та планування. Інтелектуальний капітал сприяє передбаченню, стратегічному плануванню та здатності передбачати та вирішувати нові виклики, забезпечуючи стійкість досягнень ЦСР у часі.
6	Глобальні виклики	Багато викликів, на які спрямовані ЦСР, мають глобальний характер, наприклад, зміна клімату та втрата біорізноманіття. Інтелектуальний капітал може сприяти міжнародній співпраці та обміну знаннями та передовим досвідом.

Тобто близько 50% ЦСР можуть бути досягнуті за рахунок інтелектуального капіталу. У свою чергу, досягнення зазначених цілей дозволить створити сприятливі умови для зростання інтелектуального капіталу, стаючи поштовхом до його подальшого розвитку.

Рис. 1. Вплив інтелектуального капіталу на можливість досягнення цілей сталого розвитку (розроблено авторами)

Розвиток інтелектуального капіталу може значно сприяти реалізації Цілей сталого розвитку (ЦСР) декількома способами:

1. Стимулювати інновації та технологічний прогрес: Інтелектуальний капітал, зокрема у формі людського капіталу, відіграє важливу роль у стимулюванні інновацій та технологічного прогресу. Завдяки дослідженням, розробкам і застосуванню інтелектуальної власності організації та окремі працівники можуть створювати нові рішення, продукти та технології, які вирішують різноманітні проблеми, пов'язані з ЦСР, наприклад спрямовані на забезпечення чистою енергією, охорону здоров'я та освіту.

2. Розвиток інтелектуального капіталу включає інвестиції в освіту, навчання та підвищення кваліфікації. Розвиваючи навички та знання окремих осіб, спільнот та організацій, інтелектуальний капітал може надати їм можливість активно брати участь у ініціативах сталого розвитку

та сприяти таким чином економічному зростанню та соціальному прогресу.

3. Інтелектуальний капітал заохочує обмін знаннями та співпрацю. Коли організації та установи сприяють культурі обміну досвідом, інформацією та передовим досвідом, це сприяє партнерству та співпраці, необхідним для вирішення складних глобальних проблем. Співпраця між секторами та кордонами є життєво важливою для досягнення багатьох ЦСР.

4. Інтелектуальний капітал сприяє розвитку сталого бізнесу. Підприємці та стартапи з інноваційними ідеями та рішеннями можуть створювати підприємства, які безпосередньо спрямовані на цілі ЦСР, такі як скорочення бідності, збереження навколишнього середовища та доступ до чистої води та санітарії.

5. Інтелектуальний капітал включає в себе здатність збирати, аналізувати та ефективно інтерпретувати дані. Ця навичка має вирішальне значення для моніторингу прогресу на шляху до ЦСР, визначення областей, які потребують уваги, і прийняття обґрунтованих рішень для оптимізації розподілу ресурсів і реалізації політики.

6. Інтелектуальний капітал включає людей, які мають досвід у різних галузях, включаючи економіку, право, державну політику та соціальні науки. Ці експерти можуть сприяти розробці політики та нормативних актів, які сприяють сталому розвитку, виступати за необхідні зміни та надавати рекомендації, засновані на фактичних даних, особам, які розробляють політику.

7. Інтелектуальний капітал можна використовувати для підвищення обізнаності про ЦСР і навчання громадськості щодо важливості сталого розвитку. Завдяки освітнім програмам, дослідженням і комунікації інтелектуальний капітал може допомогти мобілізувати суспільство для підтримки та активної участі в досягненні ЦСР.

8. Інтелектуальний капітал є важливим для розробки ефективних систем моніторингу та оцінки для оцінки прогресу на шляху до ЦСР. Експерти з аналізу даних, оцінки впливу та вимірювання ефективності можуть допомогти переконатися, що ініціативи відповідають цілям ЦСР і забезпечують вимірні результати.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Розвиток інтелектуального капіталу сприяє реалізації Цілей сталого розвитку, надаючи знання, навички, інновації та спроможність, необхідні для вирішення найгостріших світових проблем сталого розвитку. Інтелектуальний капітал є цінним ресурсом для сприяння економічному, соціальному та екологічному прогресу, усебічно збалансованому розвитку суспільства. Інтелектуальний капітал відіграє ключову роль у досягненні ЦСР до 2030 року.

У результаті аналізу виявлено, що реалізація усіх сімнадцяти Цілей сталого розвитку залежать від розвитку інтелектуального капіталу. При

цьому виникає так званий «ефект спіралі», коли розвиток інтелектуального капіталу сприятиме досягненню таких цілей, як гендерна рівність, гідня праця та економічне зростання, якісна освіта, подолання бідності, розвиток промисловості, інновацій та інфраструктури, скорочення нерівності, сталий розвиток міст та спільнот, у свою чергу, досягнення зазначених цілей дозволить створити сприятливі умови для зростання інтелектуального капіталу, стаючи поштовхом до його подальшого розвитку. Такий підхід до опису поступального зростання не тільки відповідає принципам усебічно збалансованого розвитку, але і дозволить у подальшому створити модель впливу складових інтелектуального капіталу на розвиток підприємства, галузі, сектору економіки або економічної системи в цілому, що може стати напрямком подальших досліджень.

Список літератури:

1. Порядок денний на XXI століття?: Програма дій ухвалена конференцією ООН з навколишнього середовища і розвитку в Ріо-де-Жанейро (Саміт “Планета Земля”, 1992 р.): пер. з англ. 2-ге вид. К.: Інтелсфера, 2000. 360 с.
2. Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future. 1987. Oxford ; New York : Oxford University Press. 300 p. <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5987our-common-future.pdf>
3. Амоша О. І., Джвігол Х., Мішкewіч Р. Інноваційне промислове підприємство в формуванні сталого розвитку: монографія. Київ : Інститут економіки промисловості НАН України, 2018. 296 с.
4. Інноваційна економіка в глобалізованому світі: інституціональний базис формування та траєкторія розвитку: монографія. Київ : Аграр Медіа Груп, 2019. 492 с.
5. Гейць В. М. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь. Київ: НАН України, 2015. 336 с
6. Яворська О. Інтелектуальний капітал як каталізатор процесів інтелектуалізації праці біоекономіки: європейський досвід Galician economic journal, No 4 (65) 2020 https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2020.04
7. Монографія «Людський капітал України: стан, проблеми, перспективи відтворення» / За ред.: В. М. Лича. Київ: КНУБА, 2009. 152 с.
8. Економіка інтелектуального капіталу: сутність та особливості формування у будівництві. Колективна монографія. / за заг.ред. В.М. Лича. КНУБА. К.: 2017. 196 с.
9. Згалат-Лозинська Л. О. Державно-управлінський механізм формування банку інтелектуально-інноваційного капіталу. Приазовський економічний вісник. 2020. № 4(21). URL: <http://pev.kpu.zp.ua/vypusk-21>

10. Згалат-Лозинська Л.О. Державне регулювання формування інтелектуально-інноваційного капіталу у будівництві. Проблеми системного підходу в економіці. 2020. Вип. 4(78). URL: <http://psae-jnl.nau.in.ua/78-20206>.

11. Гончаров В.В. Інтелектуальний капітал: проблеми формування та використання в Україні. Тези на Міжнародній конференції “Innovative development of science and education”. 26-28 April 2020, ATHENS, Greece. с. 507-515

12. Головаш Б.Е., Головаш Л.В. Особливості оцінки інтелектуального капіталу на Мікро- та Макро рівнях. *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*. Вип.40. (Економічний), 2019. С.51-57.https://naqa-my.sharepoint.com/:b:/g/personal/vlyuch_naqa_gov_ua/EatftT56EYRIkOXEEhiJKgsBtgfBwEVzC77OdOFCuz_nuw?e=veW17a

13. Лич В.М., Заєць О.С. Формування пріоритетів системного стимулювання людського капіталу будівельних підприємств. *Економічний вісник університету*, 2018. Вип. 36/1. С. 86-94

14. Пунда О. О., Арзянцева Д. А., Захаркевич Н. П. Теоретична сутність та компонентна структура інтелектуального капіталу підприємства. *Наука, технології, інновації*, 2021. № 3.. С.10-19.

15. Проскуріна Н. М., Дядюн О. О. Інтелектуальний капітал та нематеріальні активи підприємства: підходи до розмежування дефініцій. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Вип. 21. Ч. 1. С. 181–185.

16. Ізмайлова К.В. Вплив нематеріальних активів, інтелектуальної складової їх власності, технічних засобів іт підприємства на темпи зростання чистого доходу. *Будівельне виробництво*. 2016. № 61-2.

17. Шапошнікова І.О. Сучасні аспекти інноваційного розвитку будівельних підприємств. *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*. 2021. № 47 (2). С. 40-47.

18. Оліферук С.Л. Комплексна оцінка рівня інноваційного розвитку підприємства. *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*. 2021. № 47 (2). С. 110-119.

References

1. Poriadok dennyi na KhKhI stolittia”(2000). Prohrama dii ukhvalena konferentsiieiu OON z navkolyshnoho seredovyshcha i rozvytku v Rio-de-Zhaneiro (Samit “Planeta Zemlia”, 1992 r.): per. z anhl. 2-he vyd. K.: Intelsfera.

2. Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future. 1987. Oxford ; New York : Oxford University Press. <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5987our-common-future.pdf>

3. Amosha, O. I., Dzhvihol, Kh., Mishkievich, R. (2018). Innovatsiine promyslove pidpriemstvo v formuvanni staloho rozvytku: monohrafiia. Kyiv : Instytut ekonomiky promyslovosti NAN Ukrainy.

4. Innovatsiina ekonomika v hlobalizovanomu sviti: instytutsionalnyi bazys formuvannia ta traiektoriia rozvytku: monohrafiia. Kyiv : Ahrar Media Hrup.

5. Heits, V. M. (2015). Innovatsiina Ukraina 2020 : natsionalna dopovid. Kyiv : NAN Ukrainy.

6. Iavorska, O. (2020). Intelktualnyi kapital yak katalizator protsesiv intelektualizatsii pratsi bioekonomiky: yevropeiskyi dosvid Galician ekonomik journal, No 4 (65) https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2020.04

7. Monohrafiia «Liudskiy kapital Ukrainy: stan, problemy, perspektyvy vidtvorennia» / Za red.: V. M. Lycha. Kyiv: KNUBA.

8. Ekonomika intelektualnogo kapitalu: sutnist ta osoblyvosti formuvannia u budivnytstvi. Kolektyvna monohrafiia. / za zah.red. V.M. Lycha. KNUBA. K.

9. Zghalat-Lozynska, L. O. (2020). Derzhavno-upravlinskyi mekhanizm formuvannia banku intelektualno-innovatsiinogo kapitalu. *Pryazovskiy ekonomichnyi visnyk*. № 4(21). URL: <http://pev.kpu.zp.ua/vypusk-21>

10. Zghalat-Lozynska, L.O. (2020). Derzhavne rehuliuвання formuvannia intelektualno-innovatsiinogo kapitalu u budivnytstvi. *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi*. №. 4(78). URL: <http://psae-jrnl.nau.in.ua/78-20206>.

11. Honcharov, V.V. (2020). Intelktualnyi kapital: problemy formuvannia ta vykorystannia v Ukraini. Tezy na Mizhnarodnoi konferentsii “Innovative development of science and education”. 26-28 April 2020, ATHENS, Greece.

12. Holovash, B.E., Holovash, L.V. (2019). Osoblyvosti otsinky intelektualnogo kapitalu na Mikro- ta Makro rivniakh. Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva v umovakh formuvannia rynkovykh vidnosyn. Vyp.40. Pp.51-57. https://naqa-my.sharepoint.com/:b:/g/personal/vlych_naqa_gov_ua/EatffT56EYRIkOXEEhiJKgsBtgfBwEVzC770dOfCuz_nuw?e=veW17a

13. Lych, V.M., Zaiets, O.S. (2018). Formuvannia priorytetiv systemnoho stymuliuвання liudskoho kapitalu budivelnykh pidpriemstv. *Ekonomichnyi visnyk universytetu*. Vyp. 36/1. S. 86-94

14. Punda, O. O., Arziantseva, D. A., Zakharkevych, N. P. (2021). Teoretychna sutnist ta komponentna struktura intelektualnogo kapitalu pidpriemstva. *Nauka, tekhnolohii, innovatsii*. № 3.. Pp.10-19.

15. Proskurina, N. M., Diadiun, O. O. (2016). Intelktualnyi kapital ta nematerialni aktyvy pidpriemstva: pidkhody do rozmezhuвання definitsii. *Naukovi Khersonskoho derzhavnoho universytetu*. №. 21. Is. 1. Pp. 181–185.

16. Izmailova, K.V. (2016). Vplyv nematerialnykh aktyviv, intelektualnoi skladovoi ikh vlasnosti, tekhnichnykh zasobiv it pidpriemstva na tempy zrostantia chystoho dokhodu. *Budivelne vyrobnytstvo*. № 61-2.

17. Shaposhnikova, I.O.(2021). Suchasni aspekty innovatsiinogo rozvytku budivelnykh pidpriemstv. *Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva v umovakh formuvannia rynkovykh vidnosyn*. № 47 (2). Pp. 40-47.

18. Oliferuk, S.L. (2021). Kompleksna otsinka rivnia innovatsiinogo rozvytku pidpriemstva. *Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva v umovakh formuvannia rynkovykh vidnosyn*. № 47 (2). Pp. 110-119.

O.Iu. Bielienkova, Ya.F. Loktionova, S.P. Stetsenko, V.V. Tytok

Intellectual capital as a factor of innovative sustainable development

The article examines the genesis of the concept of "sustainable development" and its influence on the sustainable development of intellectual capital. It was determined that the development of intellectual capital contributes to the realization of all the Sustainable Development Goals (SDGs), providing the necessary knowledge, skills, innovations and opportunities to solve the world's most pressing sustainable development problems. Intellectual capital is a valuable resource for promoting economic, social and environmental progress, comprehensively balanced development of society. Intellectual capital plays a key role in achieving both individual targets and the overall SDGs by 2030.

The study of the impact of intellectual capital on the achievement of the Sustainable Development Goals is of great relevance and importance, as it provides valuable information on how human knowledge, skills and experience can be used to address complex, interconnected global challenges. Understanding this relationship allows us to develop more effective strategies and actions to promote sustainable development and create a better future for all.

As a result of the analysis, it was found that the implementation of all seventeen Sustainable Development Goals depends on the influence of intellectual capital. At the same time, the so-called "spiral effect" arises, when the development of intellectual capital will contribute to the achievement of such goals as gender equality, decent work and economic growth, quality education, poverty alleviation, development of industry, innovation and infrastructure, reduction of inequality, sustainable development of cities and communities, in turn, the achievement of these goals will create favorable conditions for the growth of intellectual capital, becoming an impetus for its further development. Such an approach to the description of progressive growth not only corresponds to the principles of comprehensively balanced development, but will also allow creating a model of the influence of the components of intellectual capital on the development of an enterprise, industry, sector of the economy or the economic system as a whole..

Key words: *sustainable development, intellectual capital, innovative development, innovations, personnel, construction enterprise, construction sector of the economy, construction.*

Посилання на статтю

APA: Bielienkova, O., Loktionova, Ya., Stetsenko, S., Tytok, V. (2022). Intellectual capital as a factor of innovative sustainable development. *Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva v umovakh formuvannia rynkovykh vidnosyn*, 50 (2), 281-291.

ДСТУ: Беленкова О.Ю., Локтіонова Я.Ф., Стеценко С.П., Титок В.В. Інтелектуальний капітал як чинник інноваційного сталого розвитку. *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*. 2022. № 50 (2). С. 281-291.